

Sygn. akt XVII AmE 21/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział XVII Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Protokolant – stażysta Dominika Zajdowska

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2022 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **R. Z. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe(...) z siedzibą w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 sierpnia 2020 r., znak: (...). (...)(...)
((...): (...))

I. oddała odwołanie;

II. zasądza od powoda R. Z. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) z siedzibą w K. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 21/21

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 31 sierpnia 2020 r., znak: (...). (...)(...) ((...): (...)), na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12b w związku z art. 56 ust. 2, ust. 3, ust. 6 i 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2020 r., poz. 833 z późn. zm.) oraz w związku z art. 104 oraz 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.) i art. 30 ust. 1 ustawy- Prawo energetyczne, oraz art. 75 ust. 2 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1495) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) z siedzibą w miejscowości: K., o nr identyfikacji podatkowej (NIP): (...), za niezachowanie terminu na złożenie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące sierpień, październik, listopad i grudzień 2017 r. do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw energii orzekł:

1. że Przedsiębiorca nie zachował terminu na złożenie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu (dalej „sprawozdanie”) za miesiące sierpień, październik, listopad i grudzień 2017 r. do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,

2. za działanie opisane w pkt 1 wymierzam Przedsiębiorcy karę pieniężną w łącznej wysokości 30.000,00 zł (słownie: trzydzieści tysięcy złotych), w tym:

a) 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) za nieprzekazanie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc październik 2017 r.,

b) 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) za nieprzekazanie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc listopad 2017 r.

c) 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc grudzień 2017 r.

3. odstąpił od wymierzenia kary pieniężnej za nieprzekazanie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc sierpień 2017 r. do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,

4. umorzył postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia kary pieniężnej polegające na nie zachowaniu terminu na złożenie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące: sierpień, październik, listopad i grudzień 2017 r. do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw energii.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył R. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe(...) z siedzibą w K. zaskarżając ją w części, tj. w zakresie pkt. 2 a, b, c.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

1. art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz.U. 2020.833 t.j.) - poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji odmowę zastosowania, tj. brak odstąpienia od nałożenia na skarżącego R. Z. kary pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 1b ww. ustawy pomimo zaistnienia ku temu przesłanek w postaci znikomej szkodliwości popełnionego czynu (zaniechania), tj. uchybienia przez skarżącego terminowi do złożenia zerowego sprawozdania miesięcznego za miesiące: październik 2017 r., listopad 2017 r. i grudzień 2017 r., dopełnienia przez skarżącego tegoż obowiązku niezwłocznie po powzięciu wiedzy o zaistniałym uchybieniu w terminie wskazanym przez prezesa URE,

2. art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz.U. 2020.833 t.j.) “ wyrażające się w ocenie przesłanek zastosowania tego przepisu, w szczególności przesłanki znikomej szkodliwości czynu, przez pryzmat obowiązków samego Prezesa URE, a więc okoliczność wtórną wobec okoliczności, na tle których powinna następować ocena realizacji/braku realizacji obowiązków nałożonych na podmioty wskazane w treści art. 43d ustawy Prawa energetycznego, w kontekście art. 56 ust. 6a tej ustawy,

3. art. 56 ust. 1 pkt 1b, art. 56 ust. 2 oraz art. 56 ust. 2h pkt 4 Prawa energetycznego - poprzez ich nieuzasadnione zastosowanie w sytuacji, w której okoliczności faktyczne sprawy uzasadniały odstąpienie od nałożenia na spółkę kary pieniężnej, oraz przepisów prawa procesowego tj.: art. 8 § 1 k.p.a, poprzez naruszenie przez Prezesa URE zasady zaufania do organów władzy publicznej na skutek nieuwzględnienia w rozstrzygnięciu niniejszej sprawy zasady proporcjonalności, która powinna znaleźć zastosowanie także przy ocenie zasadności nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 i ust. 2 Prawa energetycznego,

4. art. 107 § 1 pkt 6 k.p.a. w z w. z art. 107 § 3 k.p.a. poprzez brak przedstawienia w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji indywidualnej oceny przesłanek odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej w kontekście okoliczności niniejszej sprawy i oparciu uzasadnienia decyzji na argumentach natury ogólnej, dających się zastosować do praktycznie każdego przypadku naruszenia obowiązku sprawozdawczego, o którym mowa w art. 430 ustawy Prawo energetyczne, nieprzystających wręcz do okoliczności sprawy, w rezultacie decyzja nosi znamiona „sztampowej”, a nie zaś nacechowanej indywidualnością aktu administracyjnego, którym powinna być, załatwiającego daną sprawę przy uwzględnieniu całokształtu jej okoliczności.

W oparciu o powyższe zarzuty odwołujący wniósł o:

1. zmianę decyzji w zaskarżonej części, to jest w punkcie 2 a, b, c poprzez odstąpienie od wymierzenia kary za nieprzekazanie w terminie sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące: październik 2017 r., listopada 2017 r., grudzień 2017 r.;
2. ewentualnie uchylenie decyzji w zaskarżonej części, to jest w punkcie 2 a, b, c;
3. w każdym przypadku zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;
4. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z odpisu dokumentów: wniosku o wykreślenie z rejestru podmiotów przywożących z dnia 02 października 2017 r. na fakt wystąpienia przez R. Z. z wnioskiem o wykreślenie z rejestru podmiotów przywożących wraz z potwierdzeniem uiszczenia opłaty skarbowej na fakt dokonania tej czynności już w dniu 18 października 2017 r

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

- 1) oddalenie odwołania,
- 2) pominięcie wnioskowanych przez powoda dowodów - jako nieistotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy,
- 3) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca - R. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) z siedzibą w K. w okresie od 7 lutego 2017 r. do 7 maja 2018 r. był wpisany do rejestru podmiotów przywożących prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki pod numerem(...). /k. 11 akt adm./

Decyzją Prezesa URE z dnia 7 maja 2018 r., znak: (...) został z niego wykreślony.

W myśl art. 43d ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu - w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

Oznacza to, że Przedsiębiorca był zobowiązany do realizacji obowiązku sprawozdawczego, o którym mowa w art. 43d ustawy - Prawo energetyczne w okresie objętym niniejszym postępowaniem.

Pismem z dnia 11 października 2019 r. znak: (...). (...) (...), Przedsiębiorca został zawiadomiony o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z niezłożeniem w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust 1 ustawy - Prawo energetyczne, za miesiące sierpień, październik, listopad oraz grudzień 2017 r. Ponadto, mając na uwadze dyspozycję art. 50, art. 77 § 1 i art 80 Kodeksu postępowania administracyjnego, Przedsiębiorca został wezwany do złożenia, w terminie 14 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia, wyjaśnień dotyczących przyczyn niezłożenia sprawozdania w terminie oraz ewentualnych wniosków dowodowych w sprawie, kopii wszelkich dokumentów potwierdzających aktualną sytuację finansową przedsiębiorstwa, w tym dokumentów dotyczących osiągniętych przychodów i dochodów (np. bilans=rachunek zysków i strat za rok 2018) oraz sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące październik, listopad i grudzień 2017 r. do Prezesa URE, o ile nie zostały one dotychczas złożone, wraz z wyjaśnieniem przyczyn ich nie złożenia w terminie oraz ewentualnymi wnioskami dowodowymi w sprawie. Przedsiębiorca został również zawiadomiony o włączeniu do materiału dowodowego sprawy: pism otrzymanych z Ministerstwa Energii (znak pisma: (...)(...)), od ministra właściwego do spraw finansów publicznych (znak pism: (...)(...)) i Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych (znak pisma (...)), z których wynika niezłożenie w terminie sprawozdania z art. 43d - Prawo energetyczne za miesiące: sierpień, październik, listopad i grudzień 2017 r. Pismo zostało prawidłowo doręczone w dniu 17 października 2019 r. /k. 1-2 akt adm./

Pismem z dnia 25 października 2019 r. Przedsiębiorca złożył informację na temat osiągniętego przychodu za rok 2018 r. oraz wyjaśnienia powodu niezłożenia w terminie sprawozdań za miesiące objęte niniejszym postępowaniem. Przedsiębiorca wskazał, iż niedopełnienie obowiązku wynikało z niewiedzy. W ocenie przedsiębiorcy fakt złożenia w dniu 2 października 2017 r. wniosku o wykreślenie z rejestru podmiotów przywożących powinno skutkować brakiem konieczności realizacji obowiązków sprawozdawczych. Do pisma przedsiębiorca załączył korespondencję prowadzoną z Zachodnim Oddziałem Terenowym Urzędu Regulacji Energetyki, z której wynika, iż złożony wniosek o wykreślenie z rejestru został zwrócony z uwagi na brak złożenia wymaganej opłaty skarbowej pomimo kierowanego do Przedsiębiorcy wezwania. /k. 15-16 akt adm./

Pismem z dnia 31 marca 2018 r. przedsiębiorca przesłał potwierdzenie wpłaty opłaty skarbowej. Ponadto strona poinformowała, iż: „Nigdy nie podjęliśmy handlu, produkcji ani innych działań wynikających z zakresu posiadanej kiedyś koncesji ani nie byliśmy importerem ani eksporterem paliw”. Przedsiębiorca chcąc zadośćuczynić obowiązkowi sprawozdawczemu, przedłożył zerowe sprawozdania za okres od stycznia do maja 2018 r. i wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. /k. 21 akt adm./

Pismem z dnia 7 listopada 2019 r. i 20 lutego 2020 r. Przedsiębiorca został powiadomiony o zakończeniu niniejszego postępowania dowodowego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej oraz poinformowany o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w siedzibie Urzędu w terminie 7 dni licząc od dnia otrzymania niniejszego pisma. Pismo zostało prawidłowo doręczone w dniu 15 listopada 2019 r. jednakże Przedsiębiorca nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia do zapoznania się z aktami niniejszego postępowania. /k. 43-43v, k. 45 akt adm./

Sprawozdanie za miesiąc sierpień 2017 r. zostało złożone w dniu 6 października 2017 r., do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz w dniu 4 kwietnia 2018 r. do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii. Natomiast sprawozdania za miesiące: październik, listopad oraz grudzień 2017 r. zostały złożone do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii w dniu 4 kwietnia 2018 r. /k. 4-7, k. 12-13, k. 14 akt adm./

Na mocy art 75 ust 2 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych zasadnym jest wydanie decyzji o umorzeniu postępowania za niezłożenie w terminie złożenie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące: sierpień, październik, listopad oraz grudzień 2017 r. do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii.

Przedsiębiorca złożył do Prezesa URE sprawozdanie za miesiąc sierpień 2017 r. w dniu 6 października 2017 r. czyli 16 dni po terminie oraz za miesiące październik, listopad oraz grudzień 2017 r. w dniu 4 kwietnia 2018 r. tj. 134, 104 i 71 dni po ustawowym terminie. /k. 14 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym oraz twierdzeń stron, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 43d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2021 r., poz. 716, z późn. zm.) przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii, miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu - w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

Natomiast zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych z dnia 31 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r., poz. 1495, ze zm.), nie wszczyna się postępowań administracyjnych w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej za niezłożenie w terminie, do organów innych niż Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, sprawozdań, o których mowa w art. 4ba ust. 4 lub art. 43d ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14.

Bezsporna była w niniejszej sprawie okoliczność, że przedsiębiorca R. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) z siedzibą w K. był wpisany w okresie od 7 lutego 2017 r. do 7 maja 2018 r. był wpisany do rejestru podmiotów przywożących prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki pod numerem (...).

Powyższe oznacza niewątpliwie, że przedsiębiorca był podmiotem przywożącym w rozumieniu art. 3 pkt 12 c ustawy – Prawo energetyczne oraz, że doszło do zaniechania obowiązku sprawozdawczego za miesiące wskazane w sentencji zaskarżonej decyzji, pomimo tego, iż taki obowiązek wynikał wprost z treści art. 43d ust. 1 P.e.

Z uwagi na zakres zaskarżenia decyzji będącej przedmiotem niniejszego postępowania, odwołujący nie zakwestionował co do zasady, że nie zachował terminu do złożenia sprawozdań za miesiące październik, listopad i grudzień 2017 r.

W odwołaniu od zaskarżonej decyzji spółka przyznała, że nie kwestionuje faktu, iż była zobowiązana do złożenia wniosku o wpis do rejestru podmiotów przywożących zgodnie z art. 32c ust. 1 P.e.

W treści art. 43d ust. 1 P.e. ustawodawca przewidział obowiązek sprawozdawczy zarówno względem podmiotów posiadających koncesję, jak również względem podmiotów przywożących.

Z kolei zgodnie z treścią art. 56 ust 2h ustawy - Prawo energetyczne, kara pieniężna w przypadku określonym w art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy - Prawo energetyczne została ustalona przez ustawodawcę na kwotę 10.000,00 zł.

W ocenie Sądu powyższe przesądza, że powód swoim zaniechaniem wypełnił dyspozycję art 56 ust. 1 pkt 12b ustawy - Prawo energetyczne, a w konsekwencji podlega karze pieniężnej w wysokości 10.000,00 zł za każdy miesiąc zaniechania, co w niniejszym przypadku daje łączną karę w wysokości 30.000,00 zł.

W konsekwencji powyższego doszło do wypełnienia dyspozycji art. 56 ust. 1 pkt 12b P.e. przez przedsiębiorcę zgodnie z którym, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d tej ustawy.

Zgodnie natomiast z treścią art. 56 ust 2h pkt 4 (nie przedstawienie sprawozdania w terminie) kara pieniężna w przypadku określonym w ust. 1 pkt 12b została ustalona przez ustawodawcę na kwotę 10.000 zł, tj. w wysokości przez ustawodawcę wprost w treści przepisu określonej.

W niniejszej sprawie brak było podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 6a P.e.

Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Z treści powołanego przepisu wynika w szczególności, iż Prezes URE ma jedynie „możliwość” zastosowania tej instytucji, nie zaś obowiązek, co wpływa na fakultatywny, a nie obligatoryjny charakter tej instytucji. W przypadku zatem nawet łącznego wystąpienia obu przesłanek koniecznych, wskazany organ może, ale nie musi skorzystać z tej kompetencji. Z kolei zastosowanie instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wymaga łącznego spełnienia obu przesłanek wymienionych w treści powołanego przepisu.

Jedną z przesłanek koniecznych do zaistnienia możliwości zastosowania wyżej wymienionej instytucji jest znikomy stopień szkodliwości czynu. Powód twierdził w odwołaniu od zaskarżonej decyzji, iż stopień szkodliwości jego czynu jest znikomy.

W tym miejscu należy przywołać wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2014 r., III SK 47/13, Legalis numer 1086887, w którym wskazano, że rozstrzygając, czy naruszenie obowiązku ciężącego na przedsiębiorcy można w okolicznościach faktycznych sprawy uznać za czyn o znikomym stopniu szkodliwości, zasadne jest odwołanie się do sposobu weryfikacji tego stopnia wypracowanego w prawie karnym, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne instytucją prawa karnego, z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w tym przepisie. Zgodnie z art. 115 § 2 k.k. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych obowiązków, postać zamiaru, motywację sprawcy oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. W orzecznictwie wskazuje się, że przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej czynu, mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem, a podstawowe znaczenie mają rodzaj i charakter naruszonego przez oskarżonego dobra chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy”. Powód podniósł, że o znikomym stopniu szkodliwości czynu świadczy okoliczność, że niezłożenie przez powoda sprawozdań (niewłaściwej oceny stopnia szkodliwości jako istotnego), okoliczności towarzyszących naruszeniu prawa, braku zawinienia i nieumyślności naruszenia przepisów, niewyrządzenia w efekcie niezłożenia przez powoda sprawozdań jakiegokolwiek szkody, jak też niezyskania z tego tytułu jakiegokolwiek korzyści, a także możliwości finansowych powoda, bowiem wymierzył karę niewspółmiernie wysoką w porównaniu z wynikami finansowymi osiąganymi przez powoda. Stanowisko powoda w tej mierze jest niezasadne, bowiem istnienie obowiązku sprawozdawczego obejmowało powoda, niezależnie od ilości łącznie importowanych smarów na terenie RP czy pozycji rynkowej przedsiębiorcy.

Ponadto, w przekonaniu Sądu, podmiot faktycznie zajmujący się importem, powinien składać sprawozdanie miesięczne. Ponadto terminowość składania sprawozdań ma na celu umożliwienie Prezesowi URE bieżącej realizacji jego ustawowych zadań, w szczególności w przedmiocie nadzoru i kontroli rynku paliw. Nie należy też tracić z pola widzenia okoliczności, że zaniechanie przedmiotowego obowiązku dotyczyło kilku miesięcy. Nie zasługuje na aprobatę stanowisko odwołującego, że nie wiedział na początku swojej działalności o obowiązkach sprawozdawczych. Podmiot koncesjonowany, który sam ubiega się o dobro reglamentowane przez państwo, zdaje sobie sprawę z nałożonych obowiązków zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Nie sposób bowiem uznać, że podmiot profesjonalny jaki, jest powód nie zapoznaje się uprzednio, przed rozpoczęciem swojej działalności z zakresem obowiązków jakie ma spełnić, dla prowadzonej zgodnej z prawem działalności.

Sąd stwierdza, że pozwany prawidłowo dokonał nałożenia na powoda kar w wysokości po 10,000 zł w punkcie 2 a, b i c zaskarżonej decyzji. Wskazać przy tym należy, iż odpowiedzialność podmiotu za popełnienie deliktu administracyjnego ma charakter obiektywny, tj. niezależny od winy, zaś element subiektywny w postaci umyślności lub nieumyślności naruszenia, czyli „winy” jest okolicznością braną pod uwagę przy wymiarze kary i jej wysokości.

Ustawodawca jednak, dla osiągnięcia wskazywanego wyżej celu ustawy, przewidział karę w wysokości ściśle określonej tj. w kwocie 10.000,00 zł. Wskazać przy tym należy, iż błędne jest przekonanie powoda o naruszeniu przepisu art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne. Brak bowiem zastosowania względem powoda instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wynikał z tego, że powód nie spełnił wszystkich przesłanek wymaganych łącznie treścią art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne, nie zaś z tego, że pozwany w sposób dowolny nie uwzględnił okoliczności niniejszej sprawy. Zaskarżona decyzja nosi zatem cechy zindywidualizowanego aktu administracyjnego.

Podkreślenia wymaga, że treść art. 43d ust. 1 wyraźnie wskazuje, że podmiot obowiązany jest do złożenia „sprawozdania”, skoro jednak przepis wskazuje na obowiązek składania sprawozdań „miesięcznych”, a zatem składania ich co miesiąc, z założenia zakładać należy cykliczność dokonywania sprawozdań, czego wyrazem jest brzmienie ustępu 4. powołanego przepisu, a w konsekwencji treści art. 56 ust. 1 pkt 12b P.e.

Sąd stwierdza, że zarzut błędnej wykładni i w efekcie niewłaściwe zastosowanie przepisu art.56 ust. 2h pkt 4, zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 12b Ustawy w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2019, karze pieniężnej przewidzianej w art. 56 ust. 2h pkt 4 Ustawy podlegał ten kto "nie przekazywał w terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d", z czego wynika, że przez większą część okresu, w którym powód nie składał sprawozdań, karą w wysokości 10.000 zł było zagrożone naruszenie polegające na nieskładaniu w terminie sprawozdań, bez względu na ich niezłożoną w wymaganym terminie ilość, a dopiero po zmianie ustawy, od 1 stycznia 2020 kara w wysokości 10.000 zł może być wymierzona za niezłożenie (jednego) sprawozdania - kto "nie przekazuje w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d", należy uznać za chybiony, stanowiący nadinterpretację ze strony powoda. Przepis art. 43d ust. 1 P.e. odnosi się bowiem do obowiązku składania sprawozdania, stąd w przypadku jednokrotnego naruszenia tego przepisu obowiązany podmiot podlega zastosowaniu wobec niego kary pieniężnej z tego tytułu. Sąd nie znajduje okoliczności, ani też przepisów prawa mogących uznać, że wielokrotne naruszenie wskazanego przepisu miałyby skutkować nałożeniem z tego tytułu tylko jednej kary pieniężnej. Takie podejście prowadziłoby z pewnością do nierównego traktowania podmiotów obowiązanych, w szczególności tych którzy w sposób wielokrotny, wielomiesięczny (jak w przypadku powoda), naruszałiby prawo. Z pewnością nie było to intencją racjonalnego ustawodawcy, który w celu zaniechania nadużyć dokonał zmiany brzmienia przepisu, na co wskazywa sam powód.

W konsekwencji z całą mocą należy podnieść ustanowienie każdorazowo w ww. sytuacjach kary pieniężnej w sztywnej wysokości 10 000 zł za nieprzekazanie w terminie sprawozdania za każdy miesiąc sprawozdawczy osobno.

Według art. 56 ust. 6a P.e. Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, a zatem Prezes URE posiada uprawnienie do skorzystania z tej instytucji, a nie obowiązek. Zgodnie z art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, przy czym Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, gdy określone w tym przepisie przesłanki zostaną spełnione łącznie. Nadto, skorzystanie z instytucji odstąpienia od wymierzenia kary nie ma charakteru obligatoryjnego, gdyż decyzję o jej zastosowaniu pozostawiono uznaniu administracyjnemu Prezesa URE (por. Wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 marca 2021 r., sygn. akt XVII AmE 318/19, Legalis Numer 2613507). W przypadku zatem nawet łącznego wystąpienia obu przesłanek koniecznych, wskazany organ może, ale nie musi skorzystać z tej kompetencji. (por. Wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 2 grudnia 2020 r., sygn. akt XVII AmE 17/19, Legalis Numer 2610567). W niniejszej sprawie nie został zachowany żaden ze wskazanych w tym przepisie warunków. Po pierwsze, stopień szkodliwości czynu nie był znikomy, albowiem podmiot działając poza prawem nie realizował obowiązków sprawozdawczych przez długi okres czasu (odpowiednio: 7, 6 i 5 miesięcy), po drugie nie realizował obowiązku przed wszczęciem przez pozwanego postępowania administracyjnego. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 4 lipca 2002 r., sygn. P 12/01 - podmioty prowadzące działalność gospodarczą powinny dawać rękojmię profesjonalnego i sumiennego realizowania obowiązków prawnych z nią związanych. W pojęciu wolności gospodarczej nie mieści się bowiem prawo do swobodnego traktowania normatywnie określonych obowiązków. Uzasadniając konieczność bieżącego śledzenia przez podmioty wykonujące działalność gospodarczą zmieniającego się stanu prawnego warto więc wręcz odwołać się do regulacji ustawy zasadniczej, przy czym nie doszło do naruszeń Konstytucji

RP zarzucanych przez powoda. Z pola widzenia umknąć też nie może, że nie jest to obowiązek skomplikowany, a wymaga dochowania należytej staranności.

Dodać w tym miejscu należy, że profesjonalizm przedsiębiorcy powinien przejawiać się w dwóch podstawowych cechach jego zachowania: postępowaniu zgodnym z regułami fachowej wiedzy oraz sumienności. Wzorzec należytej staranności musi uwzględnić zwiększone oczekiwania co do zawodowych kwalifikacji koncesjonariusza-specjalisty, co do jego wiedzy i praktycznych umiejętności skorzystania z niej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 września 2005 r., IV CK 100/05, LEX nr 187120). Przedsiębiorca jako podmiot koncesjonowany uważany jest przez konsumentów jako pewne źródło gwarantujące prawidłowe funkcjonowanie obrotu gospodarczym. Szkodliwość czynu w związku z obowiązkami spoczywającymi na powodzie, który powinien być niejako gwarantem wykonywania w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami prawa działalności gospodarczej, należy ocenić jako dużą. Nadto, przepis art. 355 § 2 k.c. wymaga od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą przy uwzględnieniu ich zawodowego charakteru, staranności szczególnego rodzaju. Przedsiębiorca obowiązany jest do zwiększonej skrupulatności, rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania, jak również uzasadnione jest oczekiwanie od niego wiedzy. W istotę działalności gospodarczej wpisane jest posiadanie specjalistycznej wiedzy nie tylko obejmującej czysto formalne kwalifikacje, lecz także doświadczenie wynikające z praktyki zawodowej i ustalone standardy wymagań. Powód powyższych kryteriów nie spełnił. **Powyższe oznacza, że** dopuszczenie się przez Przedsiębiorcę nieprawidłowości w realiach niniejszej sprawy jest ewidentne, powód nie dochował bowiem należytej staranności w prowadzeniu działalności gospodarczej przy uwzględnieniu jej zawodowego charakteru swojej działalności, jak też nie może być mowy o znikomym stopniu szkodliwości tych czynów, co niweczy kolejny zarzut powoda, tj. niezastosowania art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne.

Odnosząc się natomiast do stanowiska odwołującego dotyczącego wniosku o wykreślenie z rejestru podmiotów przywożących stwierdzić należy, że wniosek powoda o jego wykreślenie z rejestru podmiotów przywożących wpłynął do Zachodniego Oddziału Terenowego Urzędu Regulacji Energetyki w P. w dniu 10 października 2017 r., nie spełniał on jednak wszystkich wymogów formalnych, tj. powód nie wniósł opłaty skarbowej. W związku z tym, pismem z dnia 11 października 2017 r. powód został wezwany do wniesienia opłaty skarbowej w wysokości 10,00 zł oraz przedłożenia potwierdzenia jej dokonania pod rygorem zwrotu wniosku w terminie 14 dni licząc od dnia otrzymania niniejszego pisma, tj. do dnia 27 października 2017 r. Ponieważ powód nie uiszczył w wyznaczonym terminie stosownej opłaty skarbowej od wniosku o wykreślenie z rejestru podmiotów przywożących, na podstawie art. 261 § 2 k.p.a. Prezesa URE postanowieniem z dnia 8 listopada 2017 r., znak: (...) (...) (...) dokonał zwrotu wniosku. Powód nie skorzystał z prawa do złożenia zażalenia w terminie 7 dni od otrzymania postanowienia. Dowód wniesienia opłaty skarbowej powód przesłał Prezesowi URE pismem z dnia 31 marca 2018 r., w którym zwrócił się z zapytaniem o swój status w rejestrze podmiotów przywożących. W odpowiedzi na pismo powód został poinformowany, że ze względu na fakt, iż postępowanie wszczęte przez Prezesa URE w dniu 10 października 2017 r. w sprawie wykreślenia powoda z rejestru podmiotów przywożących zostało zakończone, a wniosek został zwrócony, brak jest możliwości podjęcia tego postępowania. Z kolei w celu wykreślenia powoda z rejestru podmiotów przywożących konieczne jest złożenie nowego wniosku, w którym to Prezes URE przyjmie wniesioną przez powoda opłatę skarbową. W konsekwencji powyższego, powód w dniu 11 kwietnia 2018 r. złożył nowy wniosek o wykreślenie z rejestru podmiotów przywożących i decyzją Prezesa URE z dnia 7 maja 2018 r., znak:(...) został z niego wykreślony.

W związku z powyższym Sąd uznaje, że powód miał świadomość, iż do dnia wydania decyzji o wykreśleniu z rejestru podmiotów przywożących, widnieje on w rejestrze, a co z tym związane, jest objęty obowiązkiem sprawozdawczym.

W odniesieniu do zarzutów naruszenia szeregu przepisów postępowania administracyjnego mających w ocenie odwołującego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy należy wskazać, że postępowanie sądowe przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem kontradiktoryjnym, w którym uwzględnia się materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu administracyjnym, co nie pozbawia tym samym stron możliwości podnoszenia nowych twierdzeń faktycznych i nowych dowodów, według zasad obowiązujących w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu

dowodowym (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 lutego 2007 r., sygn. akt VI ACa 952/06). Ewentualne naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w toku prowadzonego postępowania administracyjnego nie jest przedmiotem postępowania przed tutejszym Sądem, jak również nie stanowi samoistnej podstawy uchylecia decyzji w tym postępowaniu, albowiem nie ma ono wpływu na ocenę prawidłowości zaskarżonej decyzji. Wniesienie odwołania od decyzji administracyjnej wszczyna bowiem postępowanie sądowe, w którym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpoznaje sprawę od nowa, w zakresie przedmiotu sprawy. Należy również stwierdzić, że specyficzny tryb postępowania, z jakim mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie, zasadza się na założeniu, że organ w toku postępowania administracyjnego gromadzi dowody na poparcie swoich twierdzeń, zaś strona odwołująca się czyli powód, w procesie zwalcza te dowody przedstawiając sądowi inne dowody, które zmierzają do obalenia twierdzeń organu. Sąd na nowo przeprowadza zatem postępowanie dowodowe, gromadząc materiał dowodowy w postępowaniu sądowym, z tego też względu przebieg postępowania administracyjnego nie ma wpływu na ostateczną decyzję podejmowaną przez Sąd. Do powoda należy zatem wykazanie, że zaprezentowane przez organ dowody nie pozwalają na konkluzję taką jak w decyzji, zaś rzeczą Sądu nie jest zastąpienie organu i przeprowadzenie postępowania od początku, a jedynie ocena legalności decyzji i w zależności od przewidzianych prawem możliwości bądź zmiana decyzji bądź jej uchylenie. W sytuacji, gdy organ stosownych dowodów nie dostarczył i decyzja nie znajduje odzwierciedlenia w zgromadzonym materiale dowodowym, na odwołującym się nie spoczywa ciężar przeprowadzenia dowodu przeciwnego. Na podstawie tak zebranego materiału dowodowego Sąd dokonuje ustaleń faktycznych oraz dokonuje subsumcji przepisów do ustalonego stanu faktycznego, czego skutkiem jest wydanie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 r., sygn. akt III CRN 120/91, Lex nr 3724; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., sygn. akt I CKN 265/98, Lex nr 35385; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., sygn. akt I CKN 351 /99, Lex nr 38556; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 r., sygn. akt I CKN 1036/98, Lex nr 52708) Sąd Ochrony konkurencji i Konsumentów nie może ograniczyć rozpoznania sprawy wynikającej z odwołania od decyzji tylko do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowania sądowe. Przekazanie przez Prezesa URE odwołania wszczyna kontradiktoryjne postępowanie cywilne, którego celem nie jest przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego ale merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy. Należy zatem uznać, iż zarzuty naruszenia przepisów postępowania w niniejszej sprawie nie są zasadne.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako niezasadne.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że powód - jako przegrywający sprawę – zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, na które złożyło wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalonej na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz 265).

SSO Bogdan Gierzyński